

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO BILOGORSKA ŽUPANIJA
GRAD DARUVAR

Trg kralja Tomislava 14, 43500 DARUVAR
tel. 043/331-241, fax. 043/331-285
e-mail: daruvar@daruvar.hr / web: www.daruvar.hr
UPRAVNI ODJEL ZA FINACIJE I PRORAČUN

Klasa: 400-06/13-01/3
Ur.broj: 2111/01-01-13-1

Daruvar, 10. listopada 2013.

PRORAČUNSKIM KORISNICIMA

Grada Daruvara

- DV Vladimir Nazor
- DV Ferda Mravenec
- Pučka knjižnica i čitaonica
- Javna vatrogasna postrojba

**PREDMET: Upute za izradu proračuna Grada Daruvara
i financijskih planova proračunskih korisnika
za razdoblje 2014. – 2016. g.**

U skladu sa odredbama Zakona o proračunu (NN broj 87/08 i 136/12) dostavljamo Vam Upute za izradu Proračuna Grada Daruvara i financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika za razdoblje od 2014. – 2016. godine.

Ove Upute se temelje i sadrže, pored zakonskih odredbi, elemente iz Smjernica ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2014.-2016. godine, a izrađene su na temelju Uputa Ministarstva financija o izradi proračuna i financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2014. – 2016. godine.

Pod proračunskim korisnicima podrazumijevaju se tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ustanove, vijeća, proračunski fondovi i mjesne samouprave čiji se rashodi za zaposlene i materijalni rashodi osiguravaju u proračunu.

Izvanproračunski korisnici su izvanproračunski fondovi, trgovačka društva i druge pravne osobe u kojima JLS ima odlučujući utjecaj na upravljanje.

Treba naglasiti da je **čelnik jedinice lokalne i područne i (regionalne) samouprave i proračunskog i izvanproračunskog korisnika odgovoran**, osim za zakonito planiranje i izvršavanje proračuna odnosno financijskog plana, i za **svrhovitost, učinkovitost i za ekonomično raspolaganje proračunskih sredstvima proračuna odnosno financijskog plana.**

Zakonom o proračunu je utvrđeno da predstavničko tijelo donosi proračun na razini podskupine (trećoj razini računskog plana) dok će se projekcije usvajati na drugoj razini ekonomske klasifikacije.

Upute sadrže:

1. Temeljna ekonomska ishodišta i pretpostavke za izradu prijedloga proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2014. – 2016. g.
2. Odrednice prihoda i rashoda proračuna JLP(R)S
3. Opis planiranih politika Grada Daruvara
4. Okvirni prijedlog opsega financijskog plana korisnika za razdoblje 2014. – 2016. g.
5. Metodologiju za izradu prijedloga financijskog plana korisnika.

1. TEMELJNI EKONOMSKI POKAZATELJI GOSPODARSTVA ZA RAZDOBLJE 2014. – 2016.

Nestabilno makroekonomsko okruženje obilježilo je prvo polugodište 2013. godine, međutim, u srednjoročnom razdoblju očekuju se povoljnija kretanja u međunarodnom okruženju što će se odraziti i na ekonomska kretanja u Republici Hrvatskoj.

Negativna kretanja u hrvatskom gospodarstvu, započeta 2009., još su uvijek bila prisutna u prvom polugodištu 2013. godine. Iako je u 2011. došlo do stagnacije realne ekonomske aktivnosti, 2012. godina ponovno je završena s padom bruto domaćeg proizvoda od 2,0%.

U prvom polugodištu 2013. godine BDP realno je smanjen 1,1% u usporedbi s istim razdobljem 2012., a tome je doprinio pad potrošnje kućanstava i smanjenje izvoza roba i usluga. U ostatku 2013. godine očekuje se rast ekonomske aktivnosti što će dovesti do ubrzanja realnog rasta BDP-a. Za 2014. godinu predviđa se rast BDP-a od 1,3%, u 2015. godini rast od 2,2% te u 2016. godini rast od 2,5%.

2. ODREDNICE PRIHODA I RASHODA PRORAČUNA JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Na temelju istih makroekonomskih pretpostavki kao i kod prihoda državnog proračuna, projicirani su i prihodi jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave. Udio ukupnih prihoda jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u BDP-u u razdoblju 2014. – 2016. kreće se od 6,7% BDP-a u 2014. do 6,6% i 6,5% u 2015. odnosno u 2016. godini.

Najvažniji prihodi JLP(R)S jesu prihodi od poreza na dohodak i bilježi konstantan udio u vrijednosti BDP-a i to od 3,1%. Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima, koji uključuju komunalne naknade i komunalni doprinos bilježit će prosječnu razinu od 1,3% BDP-a dok će se ostale kategorije prihoda kretati u skladu s dosadašnjim trendom.

Projicirani rast ukupnih rashoda u razdoblju 2014. – 2016. kretat će se na prosječnoj razini od 6,6% BDP-a, pri čemu će materijalni rashodi i rashodi za zaposlene kao najveće kategorije ukupnih rashoda, bilježiti smanjenje udjela u BDP-u prema kraju srednjoročnog razdoblja dok će ostale kategorije rashoda zadržati svoj udio u BDP-u kroz cijelo srednjoročno razdoblje.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave navedene projekcije ne primjenjuju izravno pri izradi prijedloga proračuna, već svaka JLP(R)S izrađuje plan rashoda uzimajući u obzir vlastite gospodarske i društvene specifičnosti pridržavajući se odredbi Zakona o proračunu i Zakona o fiskalnoj odgovornosti.

Temeljni fiskalni cilj u nadolazećem razdoblju je smanjenje proračunske neravnoteže kroz snižavanje udjela proračunskih rashoda te smanjenje deficita što proizlazi iz Zakona o fiskalnoj odgovornosti, ali i objektivnih ekonomskih i financijskih okolnosti.

Glavni makroekonomski i fiskalni ciljevi su:

- porast zapošljavanja, odnosno smanjenje nezaposlenosti,
- porast životnog standarda,
- rast društvenog bruto proizvoda.

Prioritetno se podržavaju investicije u znanje, tehnologiju i turizam, te razvoj manjih i srednjih poduzeća.

Osnovni elementi makroekonomske politike za razdoblje 2014. – 2016. g. jesu:

- povećanje nominalnog rasta BDP-a,
- povećanje relativnog rasta BDP-a na 1,3% u 2014., 2,2% u 2015. te 2,5% u 2016.,
- usporavanje rasta inflacije u 2014. na 2,0%, dok se u zadnje dvije godine očekuje zadržavanje inflacije na stabilnoj razini od oko 2,0%.

3. OPIS PLANIRANIH POLITIKA GRADA

Osnovni ciljevi u provođenju politike Grada Daruvara u ovom narednom razdoblju biti će ulaganje napora za održavanje postignutog životnog standarda na svim područjima, koliko god to opće prilike budu dozvoljavale, a naročito:

- održivi gospodarski razvoj i poticanje zapošljavanja, odnosno zadržavanje postignute zaposlenosti i životnog standarda;
- trajno poticanje malog i srednjeg poduzetništva i razvoj poslovnih zona;
- održavanje postignute i podizanje kvalitete sveukupne komunalne infrastrukture;
- briga o zdravlju i socijalnoj sigurnosti;
- promoviranje i poticanje kulturnih i gospodarskih događanja, te očuvanje i obnova gradske i spomeničke baštine;
- razvoj turizma i ostalih djelatnosti s tim u vezi;
- povlačenje sredstava iz EU fondova
- funkcionalnost i učinkovitost gradske uprave;
- informatizacija;
- upravljanje imovinom.

Prioriteti Grada Daruvara u 2014. godini su kapitalna ulaganja:

- dogradnja Dječjeg vrtića „Vladimir Nazor“ Daruvar
- izgradnja poduzetničke zone „ZAPAD III“
- početak sanacija plinske mreže na području Grada
- Razvojni centar Daruvar (Tehnološko-inovacijski centar i inkubator)
- ugradnja fotonaponskih panela na TVP-u putem EU fondova
- pronalaženje investitora za gradnju smještajnih kapaciteta (hoteli).

Očekivani prioriteti Grada Daruvara za 2015. i 2016. godinu su:

- dovršetak sanacije plinske mreže na području Grada
- proširenje tehnološko-inovacijskog inkubatora
- izgradnja Veleučilišta
- podrška izgradnji toplane na biomasu.

4. OKVIRNI PRIJEDLOG OPSEGA FINACIJSKOG PLANA KORISNIKA ZA RAZDOBLJE 2014. – 2016.

Od svih korisnika Proračuna Grada Daruvara očekuju dodatni napor u smanjivanju rashoda za slijedeću godinu.

Okvirni opseg financijskih planova za 2014. – 2016. godinu treba predvidjeti na razini smanjenja ili stagnacije u odnosu na realizaciju u 2012. i očekivanu realizaciju za 2013. godinu. Posebno se to odnosi na financijske planove koji se financiraju iz izvornih prihoda Grada Daruvara. Ovim Uputama se, a kako to nalaže Zakon o fiskalnoj odgovornosti određuju limiti u apsolutnim iznosima koje su proračunski korisnici dužni razraditi u svojim

financijskim planovima. Dakle, iznos koji je određen za financiranje pojedinog proračunskog korisnika, u svojem financijskom planu potrebno je raspodijeliti na programe, aktivnosti i projekte.

Napominjemo da će Grad Daruvar 2014. – 2016. kao i ranijih godina dijelomično financirati program predškolskog odgoja, knjižnicu i čitaonicu i vatrogastvo, a u okviru tih programa ove aktivnosti:

- administrativno, tehničko i stručno osoblje što obuhvaća rashode za zaposlene,
- materijalne i ostale rashode,
- pomoć djeci s teškoćama u razvoju,
- nabava opreme,
- financiranje JVP iznad standarda (samo JVP).

Sredstva za financiranje proračunskih korisnika Grada Daruvara za 2014. godinu kao i za projekcije za 2015. i 2016. određena su u slijedećim iznosima:

1. Dječji vrtić Vladimir Nazor Daruvar	2.765.000,00 kn
2. Dječji vrtić Ferda Mravenec Daruvar	1.785.000,00 kn
3. Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar	665.000,00 kn
4. Javna vatrogasna postrojba Grada Daruvara	3.100.000,00 kn

Za JVP Grada Daruvara usklađenje će se izvršiti dodatno prema donesenoj Odluci Vlade RH za financiranje JVP za 2014. g.

Prijedlog financijskog plana obuhvaća:

- plan prihoda i primitaka iskazane po vrstama za razdoblje 2014. – 2016.,
- plan rashoda i izdataka za razdoblje 2014. – 2016. razvrstanih prema proračunskim klasifikacijama,
- obrazloženje prijedloga financijskog plana.

Proračunski korisnici obvezni su izraditi plan prihoda i primitaka za razdoblje 2014. – 2016. godine i plan rashoda i izdataka za 2014. po izvorima financiranja. Izvori financiranja predstavljaju skupine prihoda i primitaka iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i utvrđene namjene.

Izmjenama i dopunama zakona o proračunu ukinuta je za proračunske korisnike obveza izrade plana razvojnih programa.

Financijski plan korisnika treba biti uravnotežen. Izuzev prihoda i rashoda potrebno je u plan uključiti i predviđeni manjak odnosno višak prihoda te s navedenim bilančnim kategorijama postići uravnoteženje.

Proračunski korisnici financijske planove za 2014. g. planiraju i dostavljaju nadležnom Upravnom odjelu na 4. ili 5. razini ekonomske klasifikacije, a Upravna vijeća ih usvajaju na 3. razini, odnosno projekcije financijskih planova za 2015. i 2016. g. na 2. razini.

Zahtjevi za pojedine programe moraju biti detaljno obrazloženi i pripremljeni po modelu programskog planiranja, što obuhvaća:

- naziv programa
- opis
- planirani cilj
- izvori financiranja
- korisnici projekta
- potrebna sredstva
- troškovnik programa
- potreban broj radnika za provođenje programa
- očekivane koristi i mjerila za utvrđivanje koristi tog programa.

Obrazloženje financijskog plana proračunskog korisnika je podloga za analiziranje rezultata, usmjeravanje djelovanja i osnova za utvrđivanje odgovornosti. Odstupanje od onog što je prethodne godine projicirano za 2014. i 2015., i što je već usvojeno prethodne godine,

potrebno je u ovom dijelu obrazložiti, navodeći zbog čega dolazi do razlika u odnosu na projekcije dane prethodne godine.

Proračun po programima prezentira javnosti, predstavničkim i izvršnim tijelima ciljeve i proračunska sredstva osigurana za provedbu zadanih ciljeva te rezultate provedbe zadanim programima. Mjerenje rezultata programa osigurava jasniju i učinkovitiju dodjelu sredstava. **Naglasak je potrebno staviti na ciljeve koji se programima namjeravaju postići i pokazatelje uspješnosti realizacije tih ciljeva.** Obrazloženje cilja nekog programa mora dati odgovor na to što se programom želi postići, kako se nastoji realizirati i tko je korisnik ili primatelj usluge. Važno je istaknuti uštede do kojih će dovesti realizacija utvrđenih ciljeva i objasniti posljedice koje bi nastale u slučaju neprovedbe programa u predloženom obuhvatu ili predviđenom razdoblju. Potrebno je navesti ishodište i pokazatelje na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje programa, odnosno aktivnosti/projekta.

Proračunski korisnici imaju obvezu usklađivanja svog financijskog plana s donesenim Proračunom Grada Daruvara i drugim proračunima iz kojih se financiraju. Financijski plan za razdoblje 2014. – 2016. godine mora biti donesen do 31. 12. 2013. godine.

Odgovorna osoba proračunskog i izvanproračunskog korisnika odgovorna je za zakonito i pravilno planiranje i izvršavanje financijskog plana.

Nakon što je Proračun donesen proračunski korisnici imaju obvezu izraditi Mjesečni financijski plan za 2014. g. po mjesecima i dostaviti ga nadležnom upravnom odjelu do **15. siječnja 2014. g.**

5. METODOLOGIJA ZA IZRADU PRIJEDLOGA FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKIH KORISNIKA GRADA DARUVARA

Svi proračunski korisnici Grada Daruvara obvezni su:

- izraditi Prijedloge financijskih planova za razdoblje 2014. – 2016. godine u skladu s **odredbama Zakona o proračunu i pridržavati se ovih Uputa,**
- dostaviti ih nadležnom Upravnom odjelu Grada Daruvara do **28. listopada 2013. godine.**

Proračunski korisnik u financijskom planu treba iskazati sve svoje prihode i rashode bez obzira na moguće uplate dijela prihoda korisnika u proračun Grada Daruvara ili podmirivanje dijela rashoda korisnika direktno s računa proračuna.

Grad Daruvar može dio obveza podmirivati direktno dobavljačima. Zbog racionalizacije poslovanja i sniženja troškova poželjno je da se neke usluge podmiruju direktno s računa proračuna. Bez obzira na način podmirivanja rashoda to su još uvijek rashodi korisnika i kao takvi moraju biti iskazani u financijskim planovima korisnika, a kasnije i u njegovim knjigovodstvenim evidencijama te financijskim izvještajima.

Nakon primitka kompletne dokumentacije od proračunskih korisnika, Upravni odjeli procjenjuju zahtjeve i pripremaju prijedlog zajedničkog i objedinjenog financijskog plana Odjela, te dostavljaju u Upravni odjel za financije i proračun na daljnju obradu.

Upravni odjel za financije i proračun priprema Nacrt Proračuna (uravnoteženje prihoda i rashoda) i Projekcije za 2015. i 2016. i dostavlja ga Gradonačelniku.

Gradonačelnik utvrđuje Prijedlog Proračuna i dostavlja ga na razmatranje Povjerenstvu za proračun. Istovremeno, uz prijedlog Proračuna, upravni odjeli Grada dužni su dostaviti svoje programe rada i aktivnosti koji su u vezi s financijskim planom i strateškim ciljevima, te Prijedloge Programa javnih potreba Grada Daruvara za 2014. – 2016. godinu.

Nacrt Proračuna Grada Daruvara za 2014. godinu i projekcije za 2015. i 2016. g. Gradonačelnik do 15. studenog 2013. g. upućuje predstavničkom tijelu na donošenje.

U tijeku rasprave o prijedlogu Proračuna, podneseni amandmani kojima se predlaže povećanje rashoda iznad iznosa utvrđenih prijedlogom, mogu se prihvatiti pod uvjetom da se istodobno predloži smanjenje nekih drugih rashoda, ali ne smiju biti na teret proračunske zalihe.

Gradsko vijeće mora donijeti Proračun Grada za razdoblje 2014. – 2016. godine do konca tekuće godine, odnosno do 31. 12. 2013. godine ili Odluku o privremenom financiranju.

Ove Upute, zajedno s Prilogom 1 i Prilogom 2 dostavljaju se proračunskim korisnicima Grada Daruvara, a mogu se preuzeti i na web stranicama Grada Daruvara www.daruvar.hr.

S poštovanjem,

GRADONAČELNIK

Dalibor Rohlik